

Jakie działania powinno być priorytetem władz samorządowych w zakresie ochrony powietrza?

KWW Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy	Kontrola przedsiębiorstw w zakresie zanieczyszczeń - szczególnie państwowych i szczególnie w nocy.
KKW Lewica	Ograniczenie emisji dwutlenku węgla, zmniejszenie zużycia wody w gospodarstwach domowych, segregację odpadów i recykling. Priorytetem powinno stać się zmniejszanie emisji z ogrzewania, przez rozbudowę sieci ciepłowniczej i wymianę na nowoczesne urządzenia grzewcze, egzekwowanie zapisów uchwały antysmogowej, m.in. przez ułatwienie procesu zgłaszania palenia odpadami, oraz monitoring jakości powietrza i zwiększanie świadomości społecznej problemu. Dodatkowo, należy rozwijać transport publiczny i wspierać transformację energetyczną w kierunku zielonej energii, atomu i OZE, a także kompleksową ochronę środowiska.
Komitet Wyborczy Ruch Naprawy Polski	Te działania, które są podejmowane przez Sejmik obecnej kadencji są wystarczające.
KKW Koalicja Obywatelska	Likwidacja kopciuchów, zakaz palenia węglem.
Komitet Wyborczy Ruch Autonomii Śląska	Priorytetem w zakresie ochrony powietrza powinny być działania dotyczące poprawy infrastruktury elektroenergetycznej. W ostatnich latach dokonano się znaczące zwiększenie udziału OZE w miksie energetycznym. Niestety niemodernizowane sieci niejednokrotnie nie są w stanie przyjąć produkowanej przez OZE energii elektrycznej. Dlatego też samorządy powinny zintensyfikować działania lobbingsowe na rzecz modernizacji infrastruktury energetycznej.

Co władze samorządowe powinny zrobić, żeby przyspieszyć wdrażanie uchwał antysmogowych, a więc likwidację "kopciuchów" (starych pieców i kotłów na węgiel i drewno)?

KWW Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy	Wysłać urzędników do mieszkańców i dowiedzieć się, dlaczego nie chcą zmieniać. Na tej podstawie przygotować różne propozycje dla różnych przypadków - gotowe rozwiązania.
KKW Lewica	100 dopłaty do wymiany kopciuchów. Władze samorządowe powinny przeznaczać więcej środków na programy walki ze smogiem, a w szczególności na wymianę urządzeń grzewczych. Dodatkowo, kluczowe są dopłaty do rozbudowy infrastruktury ciepłowniczej i podłączanie do niej kolejnych budynków. Ważne jest także dofinansowanie termomodernizacji budynków oraz szerokie akcje edukacyjne i informacyjne – mieszkańcy regionu będą bardziej chętni do wymiany urządzeń grzewczych, gdy zrozumieją wagę problemu i wpływ smogu na zdrowie nas wszystkich.
Komitet Wyborczy Ruch Naprawy Polski	Nie należy przyspieszać działań. Władze samorządowe powinny reprezentować interes WSZYSTKICH mieszkańców Województwa.
KKW Koalicja Obywatelska	Kampania informacyjno-promocyjna uchwały antysmogowej, dotacje dla ubogich energetycznie.
Komitet Wyborczy Ruch Autonomii Śląska	Zgodnie z uchwałą antysmogową Województwa Śląskiego, w którym Komitet Wyborczy Ruch Autonomii Śląska wystawia kandydatów w nadchodzących wyborach samorządowych, najstarsze kotły powinny zostać zlikwidowane do końca roku 2021, a kotły wyprodukowane przed rokiem 2013, do końca roku 2023. Samorządy powinny jednak zintensyfikować działania kontrolne pod kątem sprawdzania czy dane dotyczące tych źródeł podane w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków są zgodne ze stanem faktycznym.

W wielu gminach kontrola palenisk nie działa. Przez to mieszkańcy są bezbronni wobec sąsiadów spalających odpady lub wciąż użytkujących kotły emitujące duże ilości zanieczyszczeń. Jak władze samorządowe mogą pomóc rozwiązać ten problem?

KWW Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy	Jak w punkcie 2 - przygotować różne rozwiązania na różne przypadki - inne propozycje dla ludzi starszych, których stac na zmianę, ale tego nie chcą, bo się boją zmian, a inną dla tych których na to po prostu nie stać.
KKW Lewica	Większe zaangażowanie Straży miejskiej bądź gminnej w kontrole. Należy ułatwić zgłaszanie przypadków stosowania trujących paliw lub śmieci do ogrzewania domów. Od 2018 roku straż gminna ma możliwość egzekwowania postanowień uchwał antysmogowych, dlatego warto informować mieszkańców, gdzie powinni zadzwonić, by uzyskać wsparcie w takiej sytuacji. Dobrym rozwiązaniem mogłoby być dodatkowe umożliwienie zgłaszania spalania odpadów przez internet (analogicznie do formularza WIOŚ o nielegalnych składowiskach odpadów).
Komitet Wyborczy Ruch Naprawy Polski	Postąpić z obecnie obowiązującym prawem.
KKW Koalicja Obywatelska	Porozumienia międzygminne i przekazanie zadań w zakresie kontroli stosowania uchwały antysmogowej profesjonalnym strażnikom miejskim (kompetentni i wyposażenie w urządzenia pomiarowe).
Komitet Wyborczy Ruch Autonomii Śląska	Samorządy powinny twardo egzekwować obowiązujące prawo. Wszelkie zgłoszenia dotyczące spalania innych niż przeznaczone do tego celu materiałów, powinny być skrupulatnie przez Straż Gminną bądź inne uprawnione do tego organa sprawdzane, a w przypadku wykrycia nieprawidłowości sprawca powinien zostać surowo ukarany. Obecnie samorządy dysponują już wszelkimi możliwościami prawnymi i tylko od odpowiedniego egzekwowania obowiązującego prawa zależy czy kontrola palenisk działa czy nie.

Jak władze samorządowe powinny wspierać gospodarstwa domowe dotknięte ubóstwem energetycznym?

KWW Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy	W sumie to jak w punkcie 2 - sukcesywnie analizować poszczególne przypadki i przygotować rozwiązania, które są możliwe do wykonania. Inna jest sytuacja 70latka, którego nie stac na wymianę pieca, a inna jest 20 latka, który może zmienić mieszkanie. Nie ma uniwersalnych rozwiązań. Generalnie urzędnicy są od lat oderwani od rzeczywistości i uważają, że wszyscy mają identyczne żądki.
KKW Lewica	Postawić na 100% dopłaty do Systemu małej fotowoltaiki na balkonach. Ważną kwestią jest przemyślane dysponowanie środkami przeznaczonymi na walkę ze smogiem. To istotne, aby dopłaty, nawet sięgające 100% kosztów wymiany kotłów, szły do osób najbardziej potrzebujących, które nie będą w stanie same poradzić sobie z tą wymianą. Należy zbudować realny system wsparcia finansowego dla tych, których dotyka ubóstwo energetyczne i realizować go równoległe z procesem wymiany urządzeń grzewczych, tak aby zmiany nie wpłynęły negatywnie na życie tych najmniej zamożnych.
Komitet Wyborczy Ruch Naprawy Polski	Stworzyć takie przepisy żeby monopolista Tauron nie windował cen.
KKW Koalicja Obywatelska	Miejskie/gminne programy antysmogowe skierowane dla ubogich energetycznie, wojewódzkie/ metropolitalne dotacje dla bardziej zamożnych.
Komitet Wyborczy Ruch Autonomii Śląska	Władze samorządowe powinny zabezpieczyć część swoich budżetów na wspieranie osób dotkniętych ubóstwem energetycznym. Zdarza się, że takie osoby, korzystając nawet z najwyższego poziomu dofinansowania w Programie Czyste Powietrze, nie są w stanie - z uwagi na obowiązujące w tym Programie progi finansowe - zrealizować proekologicznej inwestycji. W takich przypadkach powinny wkraczać odpowiednie organy samorządu, uzupełniając brakujący wkład własny inwestora.

W jaki sposób władze samorządowe powinny wspierać rozwój transportu publicznego? Jakie środki powinny zostać na to przeznaczone i z jakich źródeł?

KWW Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy	Nie powinny wspierać transportu publicznego, natomiast powinny wspierać transport zbiorowy. Samorząd powinien tworzyć infrastrukturę, na której przedsiębiorcy będą świadczyć usługi - dworce, przystanki, drogi.
KKW Lewica	Zakup bezemisyjnego taboru tramwajowego, trolejbusowego lub autobusowego. wszystko ze środków KPO. Przede wszystkim powiększając tabor, rozbudowując siatkę połączeń i zwiększając częstotliwość przejazdów, by zachęcić mieszkańców do korzystania z transportu zbiorowego zamiast samochodów. Istotne jest przemyślane planowanie wydatków z funduszy województwa (zarówno na utrzymanie kolei regionalnych, jak i rewitalizacje czy przebudowy połączeń kolejowych) oraz wykorzystanie europejskich funduszy regionalnych czy budżetu państwa w formie np. dotacji transportowej na konkretne potrzeby samorządów.
Komitet Wyborczy Ruch Naprawy Polski	Samorząd po przez GZM wspiera transport w miarę swoich środków budżetowych.
KKW Koalicja Obywatelska	Budżet GZM, dotacje unijne.
Komitet Wyborczy Ruch Autonomii Śląska	Główny trzon finansowania komunikacji powinny stanowić środki samorządowe. Mimo znacznie skromniejszych możliwości zauważalnym jest, że to samorządy wydają publiczne pieniądze znacznie efektywniej i szybciej niż organy centralne. Postulujemy zatem przekazanie części podatku VAT, tak jak ma to miejsce w wielu państwa UE, samorządom lokalnym i regionalnym celem sfinansowania rozwoju transportu publicznego.